

Bruselj, 11. februar 2026
(OR. en)

6116/26

**Medinstitucionalna zadeva:
2025/0132 (COD)**

**CODEC 180
JAI 171
ASILE 14
FRONT 30
PE 17**

INFORMATIVNI DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi Uredbe (EU) 2024/1348 glede uporabe koncepta „varne tretje države“ – izid prve obravnave v Evropskem parlamentu (Strasbourg, 9. do 12. februar 2026)

I. UVOD

Svet, Evropski parlament in Komisija so se v skladu z določbami člena 294 PDEU in Skupno izjavo o praktičnih ureditvah za postopek soodločanja¹ večkrat neformalno sestali, da bi dogovor o tem predlogu dosegli v prvi obravnavi.

¹ UL C 145, 30.6.2007, str. 5.

V zvezi s tem je predsednik Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (LIBE) Javier ZARZALEJOS (PPE, ES) v imenu odbora LIBE predstavil sporazumni predlog spremembe (predlog spremembe 13) navedenega predloga uredbe, za katerega je poročevalka Lena DÜPONT (PPE, DE) pripravila osnutek poročila. Dogovor o tem predlogu spremembe je bil dosežen na navedenih neformalnih sestankih. Poleg tega so politične skupine „Levica“, „S&D“ in „Verts/ALE“ predložile predloge za zavrnitev predloga Komisije (predlog spremembe 14, 15 oziroma 16).

II. GLASOVANJE

Poslanci in poslanke so na glasovanju na plenarnem zasedanju 10. februarja 2026 sprejeli sporazumni predlog spremembe (predlog spremembe 13) navedenega predloga uredbe. Drugi predlogi sprememb niso bili sprejeti. Tako spremenjeni predlog Komisije predstavlja stališče Parlamenta v prvi obravnavi, ki je del zakonodajne resolucije iz priloge k temu dopisu².

Stališče Parlamenta odraža predhodni dogovor med institucijami, zato bi ga moral biti Svet pripravljen odobriti.

Akt bi bil nato sprejet v obliki, ki ustreza stališču Parlamenta.

² V različici stališča Parlamenta iz zakonodajne resolucije so spremembe predloga Komisije označene na naslednji način: deli, ki so bili besedilu Komisije dodani, so označeni s *krepkim in poševnim tiskom*, znak „■“ pa označuje črtano besedilo.

P10_TA(2026)0026

Uporaba koncepta „varna tretja država“

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. februarja 2026 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2024/1348 glede uporabe koncepta „varna tretja država“ (COM(2025)0259 – C10-0088/2025 – 2025/0132(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2025)0259),
 - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 78(2), točka (d), Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C10-0088/2025),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 23. oktobra 2025¹,
 - ob upoštevanju začasnega dogovora, ki ga je odobril pristojni odbor v skladu s členom 75(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 19. decembra 2025, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 60 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A10-0255/2025),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 3. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji in nacionalnim parlamentom.

¹ Še ni objavljeno v Uradnem listu.

P10_TC1-COD(2025)0132

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 10. februarja 2026 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2026/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2024/1348 glede uporabe koncepta varne tretje države

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 78(2), točka (d), Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom²,

¹ Mnenje z dne 23. oktobra 2025 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

² Stališče Evropskega parlamenta z dne 10. februarja 2026.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Z Uredbo (EU) 2024/1348 Evropskega parlamenta in Sveta³ **je vzpostavljen** skupni postopek za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite v Uniji. Komisija je ocenila različne elemente koncepta varne tretje države, vključno z merili varnosti, dolžnim postopanjem, merilom povezave in določbami o učinkovitem pravnem sredstvu. Na podlagi te ocene je bilo ugotovljeno, da bi bilo mogoče izboljšati uporabo koncepta varne tretje države, hkrati pa ohraniti pravna jamstva za prosilce in zagotoviti spoštovanje temeljnih pravic.

³ Uredba (EU) 2024/1348 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o vzpostavitvi skupnega postopka za mednarodno zaščito v Uniji in razveljavitvi Direktive 2013/32/EU (UL L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>).

- (2) ***Uredba (EU) 2024/1348 pri uporabi koncepta varne tretje države kot razlog za nedopustnost zahteva obstoj povezave med prosilcem in tretjo državo, na podlagi katere bi bilo razumno, da gre prosilec v to tretjo državo. Vendar pa*** mednarodno pravo o beguncih, zlasti Ženevska konvencija o statusu beguncev z dne 28. julija 1951, kot je bila dopolnjena z Newyorškim protokolom o statusu beguncev z dne 31. januarja 1967, ali mednarodno pravo človekovih pravic, zlasti Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ne zahtevata obstoja povezave med prosilcem in varno tretjo državo. Zato bi morale imeti države članice možnost, da, kadar med prosilcem in zadevno varno tretjo državo ni mogoče ugotoviti povezave, uporabijo koncept varne tretje države ***pod pogoji, določenimi v Uredbi (EU) 2024/1348, kot je spremenjena s to uredbo.***

- (3) Države članice bi morale **ohraniti** možnost, da uporabijo koncept varne tretje države na podlagi povezave med prosilcem in zadevno tretjo državo, glede na katero bi bilo razumno, da gre prosilec v to tretjo državo. ***Države članice bi morale ob doslednem upoštevanju parametrov iz sodne prakse Sodišča Evropske unije imeti možnost, da uporabijo koncept varne tretje države na podlagi povezave, kakor je opredeljena v skladu z nacionalnim pravom ali prakso, kolikor je tam izrecno opredeljena. Zlasti bi se lahko štelo, da je povezava med prosilcem in tretjo državo vzpostavljena, kadar se člani družine prosilca nahajajo v tej tretji državi, kadar je imel prosilec prebivališče ali je bival v tej tretji državi ali kadar ima prosilec jezikovne, kulturne ali druge podobne vezi s to tretjo državo.***

- (4) Države članice bi morale imeti tudi možnost, da koncept varne tretje države uporabijo za prosilce, ki so pred vstopom v Unijo prečkali ozemlje tretje države, saj je razumno pričakovati, da bi oseba, ki prosi za mednarodno zaščito, za **učinkovito** zaščito lahko zaprosila v varni tretji državi, skozi katero je potovala. Predhodni tranzit skozi varno tretjo državo predstavlja objektivno povezavo med prosilcem in zadevno tretjo državo. ***Za namene te uredbe bi lahko tranzit skozi tretjo državo vključeval primer, ko je prosilec prečkal ozemlje tretje države ali bival na njem na poti v Unijo ali ko je bil prosilec na meji ali na tranzitnem območju tretje države, kjer je imel možnost zaprositi za učinkovito zaščito pri organih zadevne tretje države.***

- (5) *Sodelovanje s tretjimi državami pri obravnavanju nedovoljenih migracij v Unijo bi bilo treba poglobiti, zato bi morale imeti države članice tudi možnost, da uporabijo koncept varne tretje države na podlagi sporazuma oziroma dogovora, ne glede na njegovo formalno poimenovanje, ki ga Unija ali države članice sklenejo z zadevno tretjo državo na način, ki zagotavlja pravno varnost in preglednost, pod pogojem, da zadevni sporazum oziroma dogovor vsebuje določbe, v katerih se zahteva, da se preuči utemeljenost vseh prošelj za učinkovito zaščito, ki jih v navedeni tretji državi vložijo prosilci, za katere velja navedeni sporazum oziroma dogovor. Preučitve, ki jih opravijo pristojni organi tretje države, s katero so Unija ali države članice sklenile sporazum oziroma dogovor, bi lahko, izključno z namenom priznanja učinkovite zaščite, vključevale različne vrste postopkov obravnave primerov, kot so poenostavljeni postopki, skupinski postopki ali postopki prima facie.*

- (6) *Za tesnejše usklajevanje na ravni Unije ter povečanje vpliva in sodelovanja v dialogih s tretjimi državam, bi morale imeti države članice možnost, da koncept varne tretje države uporabijo za prosilce na podlagi sporazumov oziroma dogovorov, katerih pogodbenice so Unija ali ena ali več njenih držav članic ali ena ali več držav članic in tretjih držav na eni strani ter varna tretja država na drugi strani. Ker lahko vsebina sporazumov, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, spada v deljeno pristojnost Unije in držav članic, bi morale Komisija in države članice zaradi učinkovitosti in preprečevanja nezdružljivosti tesno sodelovati pri sklepanju takih sporazumov, da bi zagotovile enotno mednarodno zastopanje Unije in njenih držav članic. Komisija bi morala poleg postopka iz člena 218 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in brez poseganja vanj med pogajanjem o sporazumu s tretjo državo (v nadaljnjem besedilu: sporazum na ravni Unije) zlasti ustrezno upoštevati vse obstoječe dvostranske ali večstranske sporazume med državo članico in to isto tretjo državo ter ustrezno upoštevati posledice sporazuma na ravni Unije za te dvostranske ali večstranske sporazume ter za sodelovanje in splošne odnose države članice s to tretjo državo na področju migracij, tudi kar zadeva zadevna politična in gospodarska vprašanja.*

- (7) *Unija lahko sklepa sporazume oziroma dogovore s tretjimi državami brez poseganja v delitev pristojnosti med državami članicami in Unijo. Taki instrumenti na ravni Unije lahko prispevajo k zagotavljanju skupnega pravnega in postopkovnega okvira Unije za sodelovanje na področju azila in migracij, s čimer se zagotavlja dosledno izvajanje prava in standardov Unije ter krepi vzajemno zaupanje med državami članicami pri uporabi koncepta varne tretje države.*
- (8) Glede na ranljivost mladoletnikov brez spremstva in potrebo po ciljno usmerjeni podpori bi se moral koncept varne tretje države za mladoletnike brez spremstva uporabljati le, kadar je z zadevno tretjo državo mogoče ugotoviti povezavo ali tranzit in so izpolnjeni pogoji iz člena 59(6) Uredbe (EU) 2024/1348. Države članice bi morale zagotoviti, da se pri vseh odločitvah v zvezi z mladoletniki upoštevajo predvsem največje koristi otroka. **Države članice bi morale pri uporabi koncepta varne tretje države ustrezno upoštevati tudi načelo enotnosti družine.**

- (9) Treba je povečati preglednost v zvezi s sklepanjem sporazumov in dogovorov z varnimi tretjimi državami s strani držav članic, da se državam članicam in Komisiji zagotovi podpora pri oblikovanju celovitega pristopa glede zunanje razsežnosti migracij in usklajevanju njihovih prizadevanj s tretjimi državami za uporabo koncepta varne tretje države. To bi omogočalo tudi spremljanje, ali sporazumi oziroma dogovori s tretjimi državami izpolnjujejo pogoje, določene v ***Uredbi (EU) 2024/1348, kot je spremenjena s to uredbo***. Omogočati bi morale tudi doslednejšo in skladnejšo uporabo koncepta varne tretje države po vsej Uniji ter prispevati k splošnemu pravilnemu delovanju skupnega evropskega azilnega sistema. V ta namen bi bilo treba ***po sklenitvi sporazuma oziroma dogovora s tretjo državo*** od držav članic zahtevati, da Komisijo in druge države članice ***obvestijo o takem sporazumu oziroma dogovoru, preden se začne začasno uporabljati ali preden začne veljati, kar koli nastopi prej.***
- (10) ***Evropskemu parlamentu in Svetu bi morale biti v skladu z veljavnimi pravili iz Pogodb zagotovljene ustrezne informacije o sporazumih oziroma dogovorih med Unijo in tretjimi državami v zvezi s konceptom varne tretje države.***

(11) Za zagotovitev zadostne zaščite legitimnih interesov, povezanih z upravljanjem zunanjih meja in notranjo varnostjo zadevnih držav članic, bi bilo treba v okoliščinah, ko se država članica pogaja o sporazumu oziroma dogovoru za namene Uredbe (EU) 2024/1348, kot je spremenjena s to uredbo, z eno od sosednjih tretjih držav Unije, države članice, ki imajo skupno mejo z navedeno tretjo državo, v ustreznem času pred sklenitvijo zadevnega sporazuma oziroma dogovora obvestiti o navedenih pogajanjih ob polnem spoštovanju načela lojalnega sodelovanja iz člena 4(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU). Da bi se poleg tega izognili kakršni koli neskladnosti s pravom Unije in dodatno povečali preglednost v zvezi s sporazumi oziroma dogovori med državami članicami in tretjimi državami, bi si morale države članice prizadevati, da Komisijo in druge države članice obveščajo o napredku pogajanj s tretjo državo v zvezi s sporazumi oziroma dogovori, ki jih dovoljuje ta uredba, preden pogodbenice dosežejo končni dogovor, tudi zato, da bi Komisijo zaprosile za oceno združljivosti predvidenega sporazuma oziroma dogovora, o katerem potekajo pogajanja, s pravom Unije.

- (12) Države članice bi morale imeti možnost, da sprejmejo *vse* potrebne ukrepe za *preprečitev* tveganja pobega prosilcev, za katere se uporablja koncept varne tretje države, vključno z omejitvijo svobode gibanja na podlagi člena 9 Direktive (EU) 2024/1346 Evropskega parlamenta in Sveta⁴ ali pridržanjem zadevnega prosilca v skladu s členom 10 navedene direktive, da presodijo dopustnost prošenj.

⁴ Direktiva (EU) 2024/1346 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o standardih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito (UL L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj>).

(13) V Uredbi (EU) 2024/1348 je določeno, da bi moral organ za presojo, kadar se prošnja zavrže kot nedopustna na podlagi koncepta varne tretje države, prosilcu zagotoviti dokument, s katerim organom tretje države sporoča, da prošnja zaradi uporabe koncepta varne tretje države vsebinsko ni bila obravnavana v Uniji. Unija in njene države članice bi lahko sklenile take sporazume oziroma dogovore, kot jih dovoljuje ta uredba, ki bi lahko vključevali določbe o postopkih, ki se razlikujejo od postopka iz Uredbe (EU) 2024/1348, za obveščanje organov zadevne tretje države o predaji prosilcev z ozemlja držav članic v to tretjo državo. Kadar se koncept varne tretje države uporablja v zvezi s tretjo državo, s katero je Unija ali država članica sklenila tak sporazum oziroma dogovor, bi se moral posledično postopek iz Uredbe (EU) 2024/1348 uporabljati brez poseganja v kateri koli postopek za obveščanje organov tretje države, določen v ustreznih določbah navedenega sporazuma ali dogovora.

- (14) Za večjo učinkovitost postopkov prosilec ne bi smel imeti samodejne pravice ostati na ozemlju države članice za namene pritožbenega postopka zoper odločitve o nedopustnosti, sprejeto na podlagi koncepta varne tretje države. ***Poleg tega prosilec ne bi smel imeti samodejne pravice ostati na ozemlju države članice*** za namene pritožbenega postopka zoper odločitve o nedopustnosti, sprejeto na podlagi tega, da mu je država članica, ***ki ni država članica, v kateri je vložena pritožba, priznala mednarodno zaščito***. Vendar bi bilo treba izvršitev ustrezne odločbe o vrnitvi, kadar obstaja tveganje kršitve načela nevračanja, zadržati, dokler lahko zadevni prosilec uveljavlja svojo pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem prve stopnje in vloži tako pritožbo.

- (15) Ker cilja te uredbe, in sicer revizije pogojev uporabe koncepta varne tretje države, države članice ne morejo doseči, temveč se lahko doseže samo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (16) V skladu s členom 3 in členom 4a(1) Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen PEU in PDEU, je Irska s pismom z dne 22. julija 2025 podala uradno obvestilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi te uredbe.
- (17) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (18) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana zlasti v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah.
- (19) Zaradi uporabe Uredbe (EU) 2024/1348 od 12. junija 2026 in za zagotovitev pravne varnosti v najkrajšem možnem času bi morala ta uredba začeti veljati dan po objavi.
- (20) Uredbo (EU) 2024/1348 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (EU) 2024/1348 se spremeni:

(1) člen **59** se spremeni:

(a) **odstavek 5** se spremeni:

(i) točka (b) se nadomesti z naslednjim:

„(b) je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:

- (i) obstaja povezava med prosilcem in zadevno tretjo državo, na podlagi katere bi bilo razumno, da gre v navedeno državo;
- (ii) prosilec je potoval skozi zadevno tretjo državo **na poti v Unijo ali**
- (iii) obstaja sporazum oziroma dogovor, **ki ga je sklenila Unija, ena ali več držav članic ali ena ali več držav članic in tretjih držav na eni strani ter** zadevna tretja država **na drugi strani**, s katerim se zahteva preučitev utemeljenosti **vseh** prošenj za učinkovito zaščito, ki jih **v zadevni tretji državi** vložijo prosilci, **za katere velja** navedeni sporazum oziroma dogovor.“;

(ii) dodajo se naslednji pododstavki:

„Kadar Komisija v imenu Unije začne pogajanja za sporazum s tretjo državo (v nadaljnjem besedilu: sporazum na ravni Unije), da bi sklenila sporazum iz prvega pododstavka, točka (b)(iii), med pogajanjem upošteva vse obstoječe dvostranske ali večstranske sporazume med državami članicami in to isto tretjo državo, vključno z morebitnim učinkom sporazuma na ravni Unije na navedene dvostranske ali večstranske sporazume in na sodelovanje držav članic s to tretjo državo na področju migracij.

Sporazum, sklenjen med Unijo in tretjo državo, ki spada na področje uporabe prvega pododstavka, točka (b)(iii), ima prednost pred vsemi dvostranskimi ali večstranskimi sporazumi oziroma dogovori, sklenjenimi med posameznimi državami članicami in to isto tretjo državo, kolikor so njihove določbe nezdržljive z določbami navedenega sporazuma na ravni Unije.

Država članica v ustreznem času obvesti zadevne države članice o pogajanjih o sporazumu oziroma dogovoru iz prvega pododstavka, točka (b)(iii), s tretjo državo, ki si s temi državami članicami deli skupno mejo.

Države članice obvestijo Komisijo in druge države članice o vseh dvostranskih ali večstranskih sporazumih oziroma dogovorih, sklenjenih v skladu s prvim pododstavkom, točka (b)(iii), preden začnejo veljati ali, kadar se sporazum oziroma dogovor uporablja začasno, preden se začne začasno uporabljati. Komisija in druge države članice se obvesti tudi o vseh naknadnih spremembah ali odpovedi takih sporazumov oziroma dogovorov.“;

(b) v odstavku 6 se doda naslednji stavek:

„Države članice ne uporabljajo odstavka 5, prvi pododstavek, točka (b)(iii), kadar je prosilec mladoletnik brez spremstva.“;

(c) v odstavku 8 se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) prosilcu zagotovi dokument, s katerim organom zadevne tretje države v jeziku navedene države sporoča, da prošnja v Uniji zaradi uporabe koncepta varne tretje države vsebinsko ni bila obravnavana, brez poseganja v uporabo drugačnih postopkov obveščanja organov tretje države, določenih v že obstoječih sporazumih oziroma dogovorih med Unijo ali navedeno državo članico in zadevno tretjo državo iz odstavka 5, prvi pododstavek, točka (b)(iii).“;

(2) v členu 68(3) se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) odločitev, s katero se prošnja zavrže kot nedopustna na podlagi člena 38(1), točka (a), (b), **(c)**, (d) ali (e), ali člena 38(2), razen kadar je prosilec mladoletnik brez spremstva, za katerega se uporablja postopek na meji;“.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V ...,

Za Evropski parlament

predsednica

Za Svet

predsednik/predsednica
